

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

EUK

3. marts 2004

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Økonomi- og Erhvervsministeriets grundnotat vedrørende meddelelse om små og mellemstore virksomheders adgang til finansiering, KOM(2003) 713 endelig.

P. B. Orskov

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

1. marts 2004

sag 2003-141/7030-21

/lda

Meddelelse om små og mellemstore virksomheders adgang til finansiering KOM(2003) 713 endelig

Resumé

Kommissionen vedtog den 5. december 2003 meddelelsen om små og mellemstore virksomheders adgang til finansiering som opfølgning på Rådets (Industri og energi) konklusioner den 4.-5. december 2001 om små og mellemstore virksomheders (SMV) adgang til finansiering.

Meddelelsen belyser medlemslandenes og Kommissionens tiltag for at styrke SMV'ers adgang til finansiering. Der konkluderes, at yderligere tiltag er påkrævet inden for (1) bedre generelle betingelser, (2) finansiering i den tidlige fase, navnlig garantier og mikrokreditter, og (3) større egenkapital i SMV'erne.

Meddelelsen forventes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Europaparlamentet har ikke udtalt sig.

Meddelelsen indgår som baggrund for rådskonklusioner om EU's iværksætterpolitik på Rådet (Konkurrenceevne) den 11. marts 2004.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen vedtog den 5. december 2003 meddelelsen om små og mellemstore virksomheders adgang til finansiering.

Meddelelsen undersøger og gennemgår styrker og svagheder ved en række af eksisterende finansielle instrumenter, herunder de finansielle instrumenter som er iværksat under det flerårige program for initiativ og iværksætterånd. Programmet understøtter EU's erhvervspolitiske instrumenter, sammenligning af bedste praksis, peer reviews og delfinansierer Euro Info Centrene i medlemsstaterne, der rådgiver virksomheder om EU-relaterede spørgsmål. Det nuværende program løber til 2005, mens der i 2004 forventes indledt forhandlinger om det kommende program for 2006-2011.

Finansielle redskaber:

Kommissionen anser adgangen til finansiering for en vigtig forudsætning for SMV'ernes udvikling og vækst. Stor risiko og høje generelle omkostninger, samt manglende finansieringskilder – navnlig i tiltrædelseslandene – hæmmer SMV'ers og iværksætteres adgang til finansiering.

Den offentlige sektor bør fokusere på de generelle betingelser for finansiering og kun ved markedssvigt i begrænset omfang træffe direkte foranstaltninger.

Kommissionen vurderer, at dets finansielle instrumenter under det flerårige program, betegnet SMV-garantifaciliteten og iværksætterfaciliteten, har været effektive. Undtaget er dog Seed-kapitalaktionen, der har haft begrænset efterspørgsel. Den dækker omkostningerne ved langtidsansættelse af investeringsforvaltere i nye fonde eller væksthuse, som lader seed-kapital indgå i investeringsprogrammet.

Banklångivning:

Lånegarantier ses som et effektivt middel til at sikre lånemuligheder for iværksættere, navnlig via nationale aktører. Dele af det flerårige program forvaltes af Den Europæiske Investeringsbank (EIB) og Den Europæiske Investeringsfond (EIF), der søger at styrke SMV'ernes adgang til finansiering. Dette er ifølge Kommissionen særligt påkrævet i tiltrædelseslandene. Kommissionen arbejder ligeledes på at etablere et adfærdskodeks for kreditinstitutioner og SMV'er i samarbejde med relevante interessenter.

Mikrokreditter, altså helt små lånebeløb, betragtes som vigtige. Der er derfor – ifølge meddelelsen – behov for offentlig støtte dertil, fordi omkostningerne ved at lave et sådan lån overstiger en eventuel mulig forrentning af beløbet. Garantiordninger ses her som et effektivt middel og en intern EU-rapport om bedste praksis i forbindelse med mikrokreditter, opfordrer EU til at øge budgettet til SMV-garantifaciliteten under det flerårige program, navnlig mikrokreditordningen.

Bankerne anvender i stigende grad rating, altså vurderinger ved långivning. I 2004 vil der under det flerårige program udarbejdes en vejledning for SMV'er om samarbejde med banker, hvilket efterfølgende vil blive formidlet på en række seminarer for SMV'er og deres organisationer.

Egenkapitalfinansiering:

SMV'er har behov for styrket egenkapital. Derfor er der behov for en styrket indsats for at fjerne barrierer på dette felt, eksempelvis hvis skattelovgivning hæmmer risikovillig kapital eller investeringer med tilbageholdte udbytter.

Konklusion:

Meddelelsen konkluderer, at der er behov for en fortsat og langsigtet indsats på området, herunder en offentlig indsats. Der konkluderes, at adgangen til finansiering bør fremmes ved at fokusere på:

1) At skabe bedre generelle betingelser:

Herunder gennemførelsen af handlingsplanen for risikovillig kapital og handlingsplanen for finansielle tjenesteydelser, samt udvikling af de finansielle markeder i tiltrædelseslandene.

2) Finansiering i den tidlige fase, navnlig garantier og mikrokreditter:

Herunder lettilgængelige garantiredskaber med risikodeling mellem offentlige og private, mikrokreditter, og skræddersyede finansielle instrumenter via finansielle formidlere og programmer til finansiering i den tidlige fase.

3) Større egenkapital i SMV'ernes balancer:

Medlemsstaterne bør undersøge om skattelovgivningen hæmmer investeringer via tilbageholdte udbytter. Desuden er likvide og velfungerende venturekapitalmarkeder centrale.

Meddelelsen forventes at indgå i rådskonklusioner om iværksætter- og SMV-politik på rådsmødet (Konkurrenceevne) den 11. marts 2004.

2. Europa-Parlamentets holdning

Meddelelsen er oversendt til Europa-Parlamentet, men der foreligger ingen udtalelse.

3. Nærheds- og proportionalitets princippet

En eventuel opfølgning på meddelelsen forventes ikke at berøre nærheds- og proportionalitetsprincippet. EU's SMV- og iværksætterpolitik baserer sig på det flerårige program for initiativ og iværksætterånd og den åbne koordinationsmetode, hvor landene gennem fælles analyseaktiviteter og udveksling af bedste praksis lærer af hinanden, men hvor medlemslandene alene er ansvarlige for udvikling og igangsættelse af erhvervspolitiske initiativer i de enkelte lande.

4. Gældende dansk ret

Meddelelsen forventes ikke i sig selv at berøre gældende dansk ret.

5. Høring

Ved høring i Specialudvalget for konkurrenceevne og vækst den 4. februar 2004 har Interesseorganisationen Handel, Transport og Service udtrykt, at de er enige i Kommissionens konklusioner om vigtigheden af adgang til finansiering, at der er behov for at lette og synliggøre SMV'ernes finansieringsmuligheder, samt fjerne eventuelle barrierer for SMV'ernes muligheder for at styrke egenkapitalgrundlaget.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Meddelelsen forventes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Meddelelsen forventes ikke i sig selv at have samfundsøkonomiske konsekvenser. Forbedret adgang for SMV'er til finansiering må forventes at påvirke antallet af iværksættere og samfundsøkonomien positivt.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Meddelelsen om små og mellemstore virksomheders adgang til finansiering KOM(2003) 713 er ikke tidligere forelagt Europaudvalget.